

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O ŠTEDNO - KREDITNIM ZADRUGAMA**

Zagreb, lipanj 2002.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ŠTEDNO - KREDITNIM ZADRUGAMA

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovim se Zakonom uređuje osnivanje, svrha, ustroj, djelatnost, nadzor nad poslovanjem i prestanak poslovanja štedno-kreditnih zadruga.

Članak 2.

- (1) Štedno-kreditna zadruga jest financijska institucija zadrugara u čijem poslovanju sudjeluje svaki zadrugar prema načelu uzajamne pomoći, pri čemu unapređuje i zaštićuje svoj gospodarski i drugi interes u skladu sa zakonom i statutom štedno-kreditne zadruge.

Članak 3.

- (1) Štedno-kreditna zadruga je pravna osoba, a koja svojstvo pravne osobe stječe upisom u registar trgovačkog suda.

Članak 4.

- (1) Tvrtka štedno-kreditne zadruge mora sadržavati pojam "štedno-kreditna zadruga".
- (2) Riječi "štedno-kreditna zadruga" ili izvedenicu tih riječi, ili skraćeni izraz "ŠKZ", može koristiti u pravnom prometu i upisati u sudski registar samo pravna osoba koja je dobila odobrenje za rad kao štedno-kreditna zadruga od Ministarstva financija.

II OSNIVANJE ŠTEDNO-KREDITNE ZADRUGE

Članak 5.

- (1) Štedno-kreditnu zadrugu može osnovati najmanje trideset poslovno sposobnih fizičkih osoba koje samostalnim radom obavljaju dopuštenu djelatnost, individualnih poljoprivrednika i građana.

Članak 6.

- (1) Štedno-kreditna zadruga osniva se na osnivačkoj skupštini koja donosi statut štedno-kreditne zadruge. Osnivačkoj skupštini mora prisustvovati javni bilježnik. Zapisnik s osnivačke skupštine, odluku o donošenju statuta, kao i druge odluke prilikom osnivanja štedno-kreditne zadruge mora ovjeriti javni bilježnik.
- (2) Osnivačka skupština štedno-kreditne zadruge imenuje upravitelja i članove nadzornog odbora štedno-kreditne zadruge.
- (3) Osnivačka skupština štedno-kreditne zadruge donosi odluke većinom glasova svih osnivača, od kojih svaki osnivač ima jedan glas neovisno o broju zadružnih uloga.

Članak 7.

- (1) Statut štedno-kreditne zadruge mora sadržavati odredbe o:
  1. nazivu, sjedištu i predmetu poslovanja štedno-kreditne zadruge,
  2. pristupanju zadrugara u štedno-kreditnu zadrugu i istupanju iz štedno-kreditne zadruge, te pravima i obvezama zadrugara u slučaju istupanja,
  3. visini zadružnih uloga,
  4. unutarnjem ustroju štedno-kreditne zadruge,
  5. načinu donošenja odluka na skupštini zadrugara,
  6. pravima, odgovornostima, obvezama i ovlastima članova nadzornog odbora,
  7. pravima, odgovornostima, obvezama i ovlastima upravitelja,
  8. upravljanju štedno-kreditnom zadrugom i njezinim tijelima,
  9. zastupanju i predstavljanju štedno-kreditne zadruge
  10. stjecanju prava i obveza u pravnom prometu,
  11. poslovnoj tajni,
  12. načinu podjele dobiti i pokriću gubitka,
  13. spajanju s drugom štedno-kreditnom zadrugom, pripajanju štedno-kreditnoj zadruzi i prestanku rada štedno-kreditne zadruge,
  14. drugim pitanjima od značenja za poslovanje štedno-kreditne zadruge.

Članak 8.

- (1) Svojestvo zadrugara stječe se sudjelovanjem u osnivanju štedno-kreditne zadruge ili pristupanjem toj zadruzi, tako da osoba koja pristupa potpiše izjavu o prihvaćanju statuta štedno-kreditne zadruge i u nju unese zadružni ulog. Izjava o prihvaćanju statuta prilikom pristupanja štedno-kreditnoj zadruzi ne mora biti ovjerena kod javnog bilježnika.
- (2) Svaki zadrugar prilikom osnivanja štedno-kreditne zadruge, ili učlanjenja u takvu zadrugu, mora u nju unijeti propisani zadružni ulog, ali može unijeti i više uloga ako je to propisano statutom.
- (3) Visina zadružnog uloga te njegovo povećanje, smanjenje i povlačenje određuje se statutom štedno-kreditne zadruge.
- (4) Zadrugari su ravnopravni neovisno o broju uplaćenih zadružnih uloga.
- (5) Zadružni ulog ne može služiti kao sredstvo osiguranja za obveze zadrugara izvan štedno-kreditne zadruge.
- (6) Zadružni ulozi mogu se ukamaćivati.
- (7) Štedno-kreditna zadruga mora voditi imenik zadrugara. U imenik zadrugara obvezno se unosi sljedeće:
  1. redni broj u imeniku zadrugara
  2. datum upisa
  3. ime i prezime, adresa stanovanja zadrugara i/ili naziv tvrtke fizičke osobe koja samostalno obavlja djelatnost i adresa sjedišta
  4. ukupni iznos uplaćenih uloga
  5. datum izlaska zadrugara iz štedno-kreditne zadruge
  6. napomena

Članak 9.

- (1) Ukupan iznos zadružnih uloga prilikom osnivanja štedno-kreditne zadruge ne može iznositi manje od 100.000,00 kuna. Zadružni ulozi mogu se uplatiti samo u novcu.

- (2) Iznos zadružnih uloga jednog zadrugara i s njim povezanih zadrugara u štedno-kreditnoj zadruzi ne smije biti veći od 10% ukupnog iznosa zadružnih uloga.
- (3) Pod povezanim zadrugarom smatraju se zadrugari koji su u krvnom srodstvu u prvoj liniji, a u pobočnoj liniji do prvog stupnja zaključno, te ako su bračni drugovi.

Članak 10.

- (1) Štedno-kreditna zadruga može obavljati slijedeće poslove:
  1. prikupljati štedne uloge od zadrugara u domaćoj valuti,
  2. odobravati kredite zadrugarima,
  3. obavljati financijsko-knjigovodstvene; konzalting usluge za zadrugare,
  4. obavljati mjenjačke poslove za zadrugare pod uvjetima i na način utvrđen propisima kojima se uređuje poslovanje ovlaštenih mjenjača, uz osiguranje podataka o identitetu nalagodavca za obavljene transakcije,
  5. ulagati slobodna sredstva u vrijednosne papire Republike Hrvatske.
- (2) Štedno-kreditna zadruga može obavljati platni promet u zemlji za zadrugare temeljem ugovora sklopljenog s poslovnom bankom kod koje štedno-kreditna zadruga ima račun za redovito poslovanje. Poslovna banka koja štedno-kreditnoj zadruzi otvori račun za redovito poslovanje mora temeljem ugovora povjeriti štedno-kreditnoj zadruzi, kao trećoj osobi, ako ista izjavi da želi obavljati platni promet, obavljanje poslova platnog prometa za njezine zadrugare, a u ime i za račun banke.
- (3) Štedno-kreditna zadruga može primati, kao depozit ili kredit, sredstva tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatske banke za obnovu i razvoj, fondova, pravnih osoba, zadruga, obrtničkih komora, gospodarskih komora, zadružnih saveza i udruženja obrtnika, sindikata, međunarodnih organizacija, te donacije, u svrhu odobravanja namjenskih kredita zadrugarima.

Članak 11.

- (1) Za obavljanje poslova iz članka 10. ovog Zakona Ministarstvo financija izdaje rješenje kojim se štedno-kreditnoj zadruzi odobrava rad.
- (2) Ministarstvo financija obvezno je u roku od šezdeset dana od dana podnošenja zahtjeva izdati rješenje kojim se odobrava rad štedno-kreditnoj zadruzi ako ona za to ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i dostavi svu potrebnu dokumentaciju navedenu u članku 12. ovog Zakona.

Članak 12.

- (1) Prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad, osnivači štedno-kreditne zadruge moraju dostaviti slijedeće:
  1. odluku osnivačke skupštine o donošenju statuta štedno-kreditne zadruge,
  2. statut štedno-kreditne zadruge, usvojen na osnivačkoj skupštini, u obliku ovjerene preslike javnobilježničkog akta
  3. popis osnivača u kojem su navedena njihova puna imena i adrese stanovanja i/ili naziv i adresa sjedišta za fizičke osobe koje samostalnim radom obavljaju dopuštenu djelatnost s podacima o visini zadružnog uloga svakog osnivača,
  4. dokaz o uplati zadružnih uloga
  5. odluku osnivačke skupštine o imenovanju upravitelja, kao i dokaze da ispunjava uvjete prema odredbama ovog Zakona,

6. odluku osnivačke skupštine o imenovanju članova nadzornog odbora kao i dokaze o ispunjavanju uvjeta prema odredbama ovog Zakona,
7. dokumentaciju na temelju koje je moguće utvrditi da li postoje tehnički i kadrovski uvjeti za obavljanje poslova utvrđenih statutom štedno-kreditne zadruge. Pod navedenom dokumentacijom podrazumijeva se dokumentacija o poslovnom prostoru, opremi i sistematizaciji radnih mjesta u štedno-kreditnoj zadruzi.

Članak 13.

- (1) Ministarstvo financija odbiti će zahtjev za izdavanje odobrenja za rad štedno-kreditnoj zadruzi:
  1. ako iz dostavljene dokumentacije uz zahtjev za izdavanje odobrenja proizlazi da štedno-kreditna zadruga nije organizirana u skladu s odredbama ovog Zakona ili
  2. ako iz dostavljene dokumentacije proizlazi da štedno-kreditna zadruga kadrovski ili tehnički nije sposobna obavljati poslove prema odredbama ovog Zakona
  3. ako upravitelj ili jedan od članova nadzornog odbora štedno-kreditne zadruge ima izrečenu zaštitnu mjeru iz članka 47. stavak 4.

Članak 14.

- (1) Ministarstvo financija donijet će rješenje o oduzimanju odobrenja za rad štedno-kreditnoj zadruzi:
  1. ako štedno-kreditna zadruga ne započne s obavljanjem djelatnosti u roku od šest mjeseci od dana primitka odobrenja za rad ili
  2. ako štedno-kreditna zadruga prestane s obavljanjem djelatnosti duže od šest mjeseci,
  3. ako je odobrenje za rad štedno-kreditnoj zadruzi dano na temelju neistinitih podataka ili
  4. ako štedno-kreditna zadruga, unatoč pisanom upozorenju Ministarstva financija i nakon proteka danog roka za ispravak nepravilnosti ne ispravi nepravilnosti u svom radu i nastavi postupati suprotno zakonskim propisima ili
  5. ako štedno-kreditna zadruga prestane ispunjavati uvjete temeljem kojih je dobila odobrenje za rad ili
  6. ako obavlja djelatnost za koju nema odobrenje za rad od Ministarstva financija.
- (2) Štedno-kreditna zadruga ne smije sklopiti, započeti obavljanje ili obaviti niti jedan novi posao vezan uz obavljanje djelatnosti prema odredbama ovog Zakona od dana izvršnosti rješenja iz stavka 1. ovog članka.
- (3) Protiv rješenja o oduzimanju odobrenja za rad žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 15.

- (1) Prijavu za upis u registar trgovačkog suda štedno-kreditna zadruga podnosi po dobivanju rješenja kojim se odobrava rad štedno-kreditnoj zadruzi.

III TIJELA ŠTEDNO-KREDITNE ZADRUGE I UPRAVLJANJE ŠTEDNO-KREDITNOM ZADRUGOM

Članak 16.

- (1) Tijela štedno-kreditne zadruge jesu skupština, nadzorni odbor i upravitelj.
- (2) Statutom štedno-kreditne zadruge mogu se osnovati i druga tijela štedno-kreditne zadruge, ali na koje se ne mogu prenositi ovlasti koje ima skupština.

Članak 17.

- (1) Najviše tijelo štedno-kreditne zadruge jest skupština koja se sastaje najmanje jedanput godišnje. Skupštinu zadruge čine svi zadrugari ili njihovi izabrani predstavnici.
- (2) Statutom štedno-kreditne zadruge može se utvrditi da skupštinu štedno-kreditne zadruge, koja ima više od sto zadrugara, čine izabrani predstavnici zadrugara. Jedan predstavnik može predstavljati najviše sto zadrugara. Minimalan broj predstavnika u tom slučaju mora biti trideset.
- (3) Skupština obavlja ove poslove:
  1. donosi statut štedno-kreditne zadruge,
  2. imenuje i razrješava upravitelja štedno-kreditne zadruge,
  3. imenuje i razrješava članove nadzornog odbora koji se biraju iz redova zadrugara,
  4. utvrđuje poslovnu politiku štedno-kreditne zadruge,
  5. odlučuje o raspodjeli i upotrebi dobiti, te o pokriću gubitka štedno-kreditne zadruge,
  6. usvaja financijska izvješća štedno-kreditne zadruge,
  7. odlučuje o udruživanju s drugom štedno-kreditnom zadrugom ili o pripajanju drugoj štedno-kreditnoj zadruzi,
  8. odlučuje o prestanku rada štedno-kreditne zadruge,
  9. odlučuje o drugim pitanjima predviđenim statutom štedno-kreditne zadruge ili ovim Zakonom.
- (4) Skupština može valjano odlučivati ako je na njoj prisutno više od polovine zadrugara ili njihovih predstavnika.
- (5) Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih zadrugara ili glasova predstavnika zadrugara. Svaki zadrugar ima po jedan glas neovisno o broju zadružnih uloga.
- (6) Iznimno od stavka 5. ovog članka, za donošenje odluke o promjeni statuta, potrebno je 75% glasova prisutnih zadrugara ili glasova predstavnika.
- (7) Na skupštini štedno-kreditne zadruge mora se sastaviti popis prisutnih zadrugara ili njihovih predstavnika. Svaka odluka skupštine mora se navesti u zapisniku kojega potpisuje zapisničar, predsjednik skupštine i najmanje dva ovjervitelja zapisnika iz redova zadrugara.
- (8) Iznimno od stavka 7. ovog članka, a kada se donose izmjene i dopune statuta, skupštini mora prisustvovati javni bilježnik. Zapisnik, kao i odluku o izmjenama i dopunama statuta, mora ovjeriti javni bilježnik.

Članak 18.

- (1) Nadzorni odbor štedno-kreditne zadruge mora imati najmanje tri člana, izabrana iz redova zadrugara, a statutom se može odrediti i veći broj članova nadzornog odbora, koji mora biti neparan.

- (2) Član nadzornog odbora ne može biti upravitelj štedno-kreditne zadruge, osoba zaposlena u štedno-kreditnoj zadruzi, niti osoba koja ne ispunjava uvjete iz članka 239. stavka 2. Zakona o trgovačkim društvima.

Članak 19.

- (1) Nadzorni odbor nadzire poslovanje štedno-kreditne zadruge o čijem radu podnosi izvješće na skupštini.
- (2) Nadzorni odbor ili njegovi pojedini članovi mogu obavljati uvid u poslovne knjige i ostalu poslovnu dokumentaciju štedno-kreditne zadruge, te druge radnje određene statutom štedno-kreditne zadruge.
- (3) Nadzorni odbor može suspendirati upravitelja štedno-kreditne zadruge do odluke skupštine ako postoji opravdana sumnja da je ugrožen njezin opstanak. Ako suspendira upravitelja, nadzorni odbor mora sazvati skupštinu radi razrješenja suspendiranog upravitelja i imenovanja novog upravitelja, a najkasnije 30 dana od suspenzije.

Članak 20.

- (1) Upravitelj vodi poslove štedno-kreditne zadruge, zastupa je i predstavlja, te obavlja druge poslove koji su mu određeni ovim Zakonom, statutom ili drugim aktom štedno-kreditne zadruge.

Članak 21.

- (1) Za upravitelja štedno-kreditne zadruge može biti izabrana osoba koja ispunjava slijedeće uvjete:
1. visoka ili viša stručna sprema,
  2. ima najmanje trogodišnje radno iskustvo u financijskim institucijama ili najmanje petogodišnje iskustvo na ostalim financijskim poslovima,
  3. osoba koja ispunjava uvjete iz čl. 239. Zakona o trgovačkim društvima.
- (2) Iznimno od stavka 1. točke 1. ovog članka, za upravitelja može biti izabrana osoba koja ima srednju stručnu spremu i koja je na toj dužnosti u štedno-kreditnoj zadruzi bila na dan stupanja na snagu ovog Zakona uz uvjet da četiri godine nakon stupanja na snagu ovog zakona upravitelj mora zadovoljiti uvjete iz stavka 1. Ako protekom tog roka upravitelj ne zadovolji uvjete iz stavka 1., skupština zadruge mora imenovati novog upravitelja.
- (3) Za upravitelja štedno-kreditne zadruge ne može biti izabrana osoba koja je bila upravitelj u štedno-kreditnoj zadruzi nad kojom je pokrenut postupak likvidacije iz razlog navedenog u članku 44. stavak 1. točka 4. i da ako nije proteklo razdoblje od tri godine od dana izvršnosti rješenja kojim se toj štedno-kreditnoj zadruzi oduzima odobrenje za rad
- (4) Za upravitelja štedno-kreditne zadruge ne može biti izabrana osoba koja je bila član uprave u bilo kojem drugom trgovačkom društvu nad kojim je otvoren stečaj u protekle tri godine od dana izbora za upravitelja.
- (5) Upravitelj mora biti u radnom odnosu sa štedno-kreditnom zadrugom na neodređeno i puno radno vrijeme.

IV POSLOVANJE ŠTEDNO-KREDITNE ZADRUGE

Članak 22.

- (1) Štedno-kreditna zadruga obvezna je poslovati tako da je u svakom trenutku sposobna pravovremeno ispuniti sve dospjele obveze, te se u poslovanju pridržavati načela sigurnosti.

Članak 23.

- (1) Radi pokrića rizika iz poslovanja, štedno-kreditna zadruga obvezna je osnovati sredstva pričuve.
- (2) Sredstva pričuve štedno-kreditne zadruge koriste se za otpis nenaplaćenih potraživanja, za pokriće gubitaka koji proizlaze iz poslovanja štedno-kreditne zadruge i drugih rizika.
- (3) Ministar financija propisat će visinu i način izdvajanja sredstava pričuve.
- (4) Račun sredstava pričuve štedno-kreditna zadruga dužna je voditi u istoj poslovnoj banci u kojoj se vodi račun za redovno poslovanje.

Članak 24.

- (1) Zadrugari štedno-kreditne zadruge sudjeluju u raspodjeli ostvarene dobiti proporcionalno iznosu uplaćenih zadružnih uloga.
- (2) Skupština štedno-kreditne zadruge može odlučiti da se ostvarena dobit ili dio ostvarene dobiti može koristiti u razvoj poslovanja štedno-kreditne zadruge .
- (3) Ukoliko sredstva pričuve iz članka 23. ovog Zakona nisu dovoljna, zadrugari sudjeluju u pokriću rizika iz poslovanja svojim zadružnim ulozima.

Članak 25.

- (1) Štedno-kreditna zadruga dužna je na ugovoreni način, najmanje jednom godišnje, a obvezno na kraju poslovne godine, bez naknade, obavijestiti zadrugare i učiniti im dostupnim podatke o stanju njihovih kreditnih i/ili depozitnih računa.
- (2) U slučaju kada su ugovorene promjenljive kamatne stope, štedno-kreditna zadruga dužna je obavijestiti zadrugare o promjeni tih stopa prije nego se one počnu primjenjivati i to putem javne obavijesti.

Članak 26.

- (1) Štedno-kreditna zadruga dužna je istaknuti na vidljivom mjestu u poslovnim prostorijama opće uvjete poslovanja.
- (2) Za štedne uloge u štedno-kreditnoj zadruzi jamče zadrugari svojim zadružnim ulozima.
- (3) Pod općim uvjetima poslovanja iz stavka 1. ovog članka podrazumijevaju se slijedeći podaci:
  1. za odobravanje kredita:
    - važeće nominalne godišnje stope redovne i zatezne kamate,
    - način obračuna kamate,
    - uvjeti pod kojima se mogu mijenjati stope redovne i zatezne kamate tijekom korištenja, odnosno otplate kredita,
    - naknade, odnosno provizije koje se zaračunavaju zadrugaru-korisniku kredita,

- uvjeti štednje ili novčanog pologa ako je to uvjet za odobravanje kredita,
  - mogućnosti i uvjeti prijeba kredita i štednog uloga odnosno novčanog pologa,
  - instrumenti osiguranja otplate kredita i drugi uvjeti koje postavlja štedno-kreditna zadruga;
2. za primanje štednih uloga:
- važeće nominalne godišnje kamatne stope,
  - način obračuna kamate,
  - uvjeti pod kojima se mogu mijenjati kamatne stope,
  - naknade odnosno provizije ako ih zaračunava štedno-kreditna zadruga,
  - osnovne informacije o osiguranju štednih uloga.

Članak 27.

- (1) Štedno-kreditna zadruga može osnovati podružnicu.
- (2) Na osnivanje podružnica štedno-kreditne zadruge odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima koje se odnose na podružnicu.
- (3) Štedno-kreditna zadruga može osnovati i poslovnicu koja obavlja iste poslove kao i štedno-kreditna zadruga, ali bez pravne osobnosti.
- (4) Za obavljanje poslova štedno-kreditna zadruga može angažirati povjerenika, odnosno vanjskog suradnika, s kojim se zaključuje Ugovor.
- (5) Opseg poslova i ovlasti povjerenika štedno-kreditna zadruga uređuje statutom.

Članak 28.

- (1) Štedno-kreditne zadruge mogu se udružiti u savez štedno-kreditnih zadruga.
- (2) Savez štedno-kreditnih zadruga stječe svojstvo pravne osobe upisom u registar trgovačkog suda.
- (3) Savezom štedno-kreditnih zadruga upravljaju članice na način utvrđen statutom saveza.
- (4) Na savez štedno-kreditnih zadruga odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovog Zakona.
- (5) Savez štedno-kreditnih zadruga obvezan je biti član Hrvatskog saveza zadruga. Članovi Hrvatskog saveza zadruga moraju biti i one štedno-kreditne zadruge koje nisu učlanjene u savez štedno-kreditnih zadruga.

Članak 29.

- (1) Štedno-kreditna zadruga dužna je, u roku od petnaest dana po njihovom nastanku, izvješćivati Ministarstvo financija o slijedećim činjenicama :
  1. o promjeni statuta,
  2. o promjeni podataka koji se odnose na tvrtku i sjedište,
  3. o otvorenom računu za redovno poslovanje i drugim računima,
  4. o otvaranju, preseljenju, zatvaranju ili privremenom prestanku rada podružnice, odnosno poslovnice, te angažiranju povjerenika,
  5. o imenovanju i razrješenju upravitelja i članova nadzornog odbora.
- (2) Štedno-kreditna zadruga dužna je izvješćivati Ministarstvo financija o svim činjenicama koje se upisuju u sudski registar, i to o svakoj podnesenoj prijavi za upis podataka u registar Trgovačkog suda, kao i svakom izvršenom upisu promjene podataka u registru Trgovačkog suda u roku od petnaest dana od donošenja odluke o promjeni podataka.

Članak 30.

- (1) Podaci o štednim ulozima, primljenim depozitima i kreditima, kao i o danim kreditima, poslovna su tajna štedno-kreditne zadruge i mogu se priopćiti samo na pisani zahtjev suda ako je protiv vlasnika uloga ili kredita pokrenut sudski postupak ili ako je to potrebno radi zaštite interesa štedno-kreditne zadruge.

Članak 31.

- (1) Odredbe članka 30. ovoga Zakona ne primjenjuju se na obvezu štedno-kreditne zadruge o davanju podataka Ministarstvu financija u obavljanju nadzora nad njenim poslovanjem.

Članak 32.

- (1) Štedno-kreditna zadruga dužna je sa zadrugarom, zaključiti ugovor o pružanju pojedine usluge za koje je dobila odobrenje za rad i koje su upisane u registru Trgovačkog suda.
- (2) Prije zaključivanja ugovora iz stavka 1. ovog članka, štedno-kreditna zadruga dužna je u pisanom obliku zadrugaru predočiti sve bitne uvjete ugovora iz kojih su jasno vidljiva prava i obveze ugovorenih strana.
- (3) Ugovor iz stavka 1. ovog članka zaključuje se u pisanoj formi i jedan primjerak ugovora štedno-kreditna zadruga dužna je predati zadrugaru.
- (4) Štedno-kreditna zadruga dužna je u ugovor o štednom ulogu unijeti odredbu da štedni ulozi nisu osigurani kod nadležne državne agencije.

Članak 33.

- (1) Štedno-kreditna zadruga mora organizirati svoje poslovanje i vođenje poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije, te ostale poslovne evidencije na način koji u svakom trenutku omogućuje provjeru njezina poslovanja.

Članak 34.

- (1) Štedno-kreditna zadruga vodi poslovne knjige i sastavlja temeljna financijska izvješća u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Članak 35.

- (1) Štedno-kreditna zadruga obvezna je Ministarstvu financija dostaviti temeljna financijska izvješća najkasnije u roku od četiri mjeseca nakon isteka poslovne godine za koju su izvješća sastavljena.

V NADZOR POSLOVANJA ŠTEDNO-KREDITNIH ZADRUGA

Članak 36.

- (1) Poslovanje štedno-kreditne zadruge sukladno ovom Zakonu, propisima donesenim na temelju ovog Zakona i drugih zakona, kojih je u svom poslovanju dužna pridržavati se štedno-kreditna zadruga, nadzire Ministarstvo financija.

- (2) U obavljanju svoje nadzorne funkcije Ministarstvo financija ocjenjuje zakonitost i pravilnost poslovanja štedno-kreditnih zadruga i rješenjem nalaže mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti u njihovom poslovanju.
- (3) Ministarstvo financija je ovlašteno u okviru svojih nadzornih nadležnosti nad štedno-kreditnim zadrugama provjeravati da li se štedno-kreditne zadruge općenito pridržavaju dobrih poslovnih običaja, objavljenih općih uvjeta poslovanja i ugovora koje su sklopile sa svojim zadrugarima, ali nije dužno rješavati pojedinačne reklamacije zadrugara.
- (4) Ovlašteni službenici Ministarstva financija ovlašteni su i za podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka za prekršaje iz članka 47. ovog Zakona.
- (5) Pod poslovanjem štedno-kreditnih zadruga podrazumijeva se poslovanje do brisanja iz registra Trgovačkog suda.

Članak 37.

- (1) Tijekom obavljanja nadzora ovlašteni službenici Ministarstva financija mogu od štedno-kreditne zadruge zatražiti izvješća i informacije o svim pitanjima koja su važna za procjenu posluje li ona u skladu s odredbama ovog Zakona ili propisa donesenih na temelju ovog Zakona ili drugih zakona koji propisuju poslovanje štedno-kreditnih zadruga.
- (2) Ovlašteni službenici Ministarstva financija mogu od upravitelja ili zaposlenika štedno-kreditne zadruge zatražiti izjavu o pitanjima iz stavka 1. ovog članka.

Članak 38.

- (1) Nadzor poslovanja štedno-kreditne zadruge obavlja se analizom financijskih izvješća i izravnim nadzorom u štedno-kreditnim zadrugama.
- (2) Izravni nadzor obavlja se u prostorijama štedno-kreditne zadruge uvidom u poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju i poslovne evidencije, te drugu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje štedno-kreditne zadruge.
- (3) Izravni nadzor poslovanja štedno-kreditne zadruge obavljaju ovlašteni službenici Ministarstva financija.

Članak 39.

- (1) Štedno-kreditna zadruga mora ovlaštenim službenicima Ministarstva financija, na njihov zahtjev, omogućiti obavljanje nadzora poslovanja u svojim poslovnim prostorijama.
- (2) Štedno-kreditna zadruga mora ovlaštenim službenicima Ministarstva financija, na njihov zahtjev, omogućiti obavljanje nadzora poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije i poslovnih evidencija.
- (3) Štedno-kreditna zadruga mora ovlaštenim službenicima Ministarstva financija, na njihov zahtjev, uručiti preslike poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije i poslovnih evidencija.
- (4) Nadzor poslovanja štedno-kreditne zadruge obavlja se radnim danom i u radnom vremenu štedno-kreditne zadruge.

Članak 40.

- (1) Štedno-kreditna zadruga mora ovlaštenim službenicima Ministarstva financija osigurati uvjete za neometano obavljanje nadzora i prisutnost osoba koje će osigurati pristup

dokumentaciji i njezin pregled, te koje će surađivati s ovlaštenim službenicima koji obavljaju nadzor.

Članak 41.

- (1) Po obavljenom nadzoru sastavlja se zapisnik o obavljenom nadzoru koji se dostavlja upravitelju i predsjedniku nadzornog odbora štedno-kreditne zadruge.
- (2) Na zapisnik o obavljenom nadzoru mogu se podnijeti Ministarstvu financija dokumentirane pismene primjedbe u roku od deset dana od dana primitka zapisnika o obavljenom nadzoru.

Članak 42.

- (1) Ministarstvo financija ovlašteno za nadzor nad poslovanjem štedno-kreditnih zadruga može rješenjem privremeno štedno-kreditnoj zadruzi zabraniti rad i raspolaganje sredstvima na žiro-računu i drugim računima:
  1. ako ne nađe štedno-kreditnu zadrugu na prijavljenoj adresi sjedišta da bi obavila nadzor ili
  2. ako štedno-kreditna zadruga ne osigura uvjete za obavljanje nadzora ili
  3. ako se prilikom nadzora ometaju ovlašteni službenici Ministarstva financija, odnosno ako im se onemogućava ili izbjegava dostava tražene poslovne dokumentacije ili
  4. ako štedno-kreditna zadruga uskrati poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju i druge evidencije na uvid ovlaštenim službenicima Ministarstva financija koji obavljaju nadzor ili
  5. ako štedno-kreditna zadruga ne postupi po rješenju Ministarstva financija.
- (2) Na rješenje iz stavka 1. ovog članka može se izjaviti žalba Ministarstvu financija.
- (3) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne zadržava izvršenje rješenja.

VI LIKVIDACIJA I STEČAJ ŠTEDNO-KREDITNE ZADRUGE

Članak 43.

- (1) Na postupak likvidacije štedno-kreditne zadruge primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima o likvidaciji društva s ograničenom odgovornošću, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Članak 44.

- (1) Razlozi za pokretanje postupka likvidacije štedno-kreditne zadruge jesu:
  1. ako se broj zadrugara štedno-kreditne zadruge smanji ispod broja propisanog odredbama ovog Zakona,
  2. ako se iznos zadružnih uloga smanji ispod iznosa propisanog odredbama ovog Zakona,
  3. pravomoćna odluka suda kojom se utvrđuje da upis štedno-kreditne zadruge u registar Trgovačkog suda nije bio zakonit,
  4. ako joj bude oduzeto odobrenje za rad,
- (2) Kada nastanu uvjeti navedeni u stavku 1. ovoga članka štedno-kreditna zadruga dužna je pokrenuti postupak likvidacije.

- (3) Ako se postupak likvidacije pokreće iz razloga navedenih u stavku 1. točka 4. ovog članka za likvidatora ne može biti imenovana osoba koja je bila upravitelj, odnosno član nadzornog odbora štedno-kreditne zadruge koja je po odredbama ovog Zakona morala pokrenuti likvidacijski postupak.

Članak 45.

- (1) Štedno-kreditna zadruga u likvidaciji ne smije primati nove štedne uloge, produžavati dospjele oročene štedne uloge, odobravati nove kredite, niti produžavati dospjele kredite, obavljati mjenjačke poslove, kao ni sklapati druge poslove izuzev onih koji su potrebni za unovčenje likvidacijske mase radi podmirenja obveza štedno-kreditne zadruge u likvidaciji.
- (2) Osim odredbi prethodnog stavka, štedno-kreditna zadruga u postupku likvidacije ne može prenositi štedne uloge i/ili kredite na druge financijske institucije.

Članak 46.

- (1) Na stečaj štedno-kreditne zadruge primjenjuju se odredbe Stečajnog zakona.

VII KAZNENE ODREDBE

Članak 47.

- (1) Štedno-kreditna zadruga čini prekršaj:
1. ako započne s radom prije upisa u registar Trgovačkog suda,
  2. ako iznos zadružnih uloga jednog zadrugara i s njim povezanih zadrugara poraste iznad 10% ukupnog iznosa zadružnih uloga,
  3. ako obavlja poslove za koje nije dobila odobrenje za rad i/ili ako poslove obavlja suprotno odredbama ovog Zakona,
  4. ako sjednice skupštine ne održava u skladu s odredbama ovog Zakona,
  5. ako od dana izvršnosti rješenja kojim joj se oduzima odobrenje za rad ugovori i obavi novi posao vezan za obavljanje djelatnosti,
  6. ako ne vodi imenik zadrugara u skladu s odredbama ovog Zakona,
  7. ako isplaćuje ostvarenu dobit suprotno odredbama ovog Zakona,
  8. ako ne obračuna i uplati sredstva pričuve na način i u rokovima određenim ovim Zakonom odnosno propisima donesenim na temelju ovog Zakona,
  9. ako ne dostavi Ministarstvu financija izvješća o obračunu i uplati sredstava pričuve na način i u rokovima određenim ovim Zakonom, odnosno propisima donesenim na temelju ovog Zakona,
  10. ako ne izvještava korisnika svojih usluga u skladu s odredbama ovog Zakona,
  11. ako na vidnom mjestu u poslovnom prostoru ne istakne opće uvjete poslovanja,
  12. ako u općim uvjetima poslovanja ne navede sve podatke propisane ovim Zakonom,
  13. ako na vidnom mjestu u poslovnom prostoru ne istakne obavijest da štedni ulozi nisu osigurani kod nadležne državne agencije,
  14. ako osnuje podružnicu, poslovnicu ili angažira povjerenika suprotno odredbama ovog Zakona,
  15. ako Ministarstvu financija ne dostavlja izvješća o svim promjenama podataka sukladno odredbama ovog Zakona,

16. ako Ministarstvu financija dostavlja neistinita izvješća,
  17. ako se ne pridržava općih uvjeta poslovanja,
  18. ako s korisnikom svojih usluga ne zaključi ugovor u pisanom obliku i/ili ako u ugovoru ne navede odredbu da štedni uložci nisu osigurani kod nadležne državne agencije,
  19. ako poslovne knjige i poslovnu dokumentaciju ne vodi na način propisan u odredbama ovog Zakona,
  20. ako temeljna financijska izvješća ne sastavlja u skladu s odredbama ovog Zakona,
  21. ako Ministarstvu financija ne dostavlja godišnja financijska izvješća ili ista ne dostavljaju u roku propisanom ovim Zakonom,
  22. ako ne pokrene postupak likvidacije sukladno ovom Zakonu,
  23. ako u postupku likvidacije sklapa poslove suprotno odredbama ovog Zakona,
  24. ako u postupku likvidacije prenese svoje depozite i/ili kredite na druge financijske institucije,
  25. ako ne omogući nadzor ovlaštenim službenicima Ministarstva financija u skladu s odredbama ovog Zakona.
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka štedno-kreditna zadruga kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 200.000,00 kuna.
  - (3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se upravitelj, odnosno likvidator štedno-kreditne zadruge, te druge osobe koje su, prema njihovim aktima, odgovorne za počinjeni prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 30.000,00 kuna.
  - (4) Uz novčanu kaznu, osobama iz stavka 3. ovoga članka za prekršaje iz stavka 1. točke 1., 3., 14., 17. i 23. ovoga članka izriče se zaštitna mjera zabrane obavljanja dužnosti u toj ili drugoj štedno-kreditnoj zadruzi i osnivanja nove štedno-kreditne zadruge na vrijeme do tri godine od dana izvršnosti Rješenja o prekršaju.

VIII ZASTARA

Članak 48.

- (1) Pravo Ministarstvo financija na pokretanje prekršajnog postupka zastarijeva za pet godina računajući od dana kada je zastara počela teći.
- (2) Zastara prava na pokretanje prekršajnog postupka počinje teći nakon isteka godine u kojoj je počinjen prekršaj.
- (3) Tijek zastare prekida se svakom službenom radnjom nadležnog tijela radi gonjenja počinitelja prekršaja.
- (4) Poslije svakog prekida zastara počinje ponovo teći, ali se prekršajni postupak ne može voditi po isteku apsolutnog roka za zastaru od deset godina računajući od dana kada je zastara počela prvi put teći.

IX PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 49.

- (1) Štedno-kreditne zadruge dužne su uskladiti svoje poslovanje i poslovnu dokumentaciju s ovim Zakonom do 31. prosinca 2002. godine.

- (2) Štedno-kreditne zadruge koje nisu uskladile svoje poslovanje s odredbama Zakona o štedno-kreditnim zadrugama ("Narodne novine", broj 47/98 i 67/01) moraju provesti postupak likvidacije.
- (3) Ministar financija dužan je propise iz članka 23. ovog Zakona donijeti u roku od šezdeset dana od njegova stupanja na snagu.

Članak 50.

- (1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o štedno-kreditnim zadrugama ("Narodne novine" broj 47/98 i 67/01).

Članak 51.

- (1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

I. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM

1. OCJENA STANJA

Štedno-kreditne zadruge jesu financijske institucije zadrugara u čijem poslovanju sudjeluju svi zadrugari prema načelu uzajamne pomoći, unaprjeđujući pri tome i zaštićujući svoj gospodarski i drugi profesionalni interes u skladu sa Zakonom o štedno-kreditnim zadrugama ("Narodne novine" broj 47/98) i statutom štedno-kreditne zadruge. Ovo je definicija štedno-kreditnih zadruga propisana prvim člankom Zakona koji je stupio na snagu 11. travnja 1998. godine.

Povijesno gledano, prve štedno-kreditne zadruge u Europi osnivaju se 1850 godine. Nedugo nakon osnivanja prve zadruge u Europi, točnije 1862. godine, osnovana je Prva obrtna zadruga u Pitomači koja je 1954. godine promijenila naziv u "Prva obrtna ŠKZ" pod kojim neprekidno djeluje još i danas. Početkom XX. stoljeća u Hrvatskoj je djelovalo 1511 zadruga s oko 250 tisuća zadrugara. Pretežno ili isključivo štedno-kreditnim poslovanjem bavilo se ukupno 970 zadruga ili 65%. Iz navedenog se može zaključiti da štedno-kreditne zadruge imaju vrlo dugu tradiciju u Hrvatskoj. Ispočetka je težište bilo upravo na štednim i kreditnim zadrugama, budući da seljaci i obrtnici nisu mogli ispunjavati propisane uvjete kreditne sposobnosti zbog čega im je redovan pristup komercijalnim bankama bio nedostupan. U današnjoj situaciji štedno-kreditne zadruge trebaju iskoristiti sporost banaka u rješavanju potreba, pogotovo malih poduzetnika, kao i primjenu relativno strogih uvjeta pri odobravanju kredita. Prikupljanje i plasman sredstava od strane zadruga mora biti pod povoljnijim uvjetima od bankarskih. Uvjeti koji se smatraju povoljnijima ne moraju se prvenstveno odnositi na visinu kamatnih stopa, nego moraju prije svega podrazumijevati brzu i ažurnu mogućnost realizacije potreba zadrugara, odnosno brzu realizaciju u pravom trenutku za zadrugara. Prema tome, štedno-kreditne zadruge se moraju tržišno pozicionirati vodeći računa isključivo o interesima svojih zadrugara.

Značajno je napomenuti da danas u zemljama Europske unije djeluje preko 130 tisuća različitih zadruga u kojima je organizirano preko 83 milijuna zadrugara i zaposleno više od 2,3 milijuna radnika.

Europska unija potiče suradnju u području zadrugarstva, te je tako Europska komisija pripremila niz studija o razvoju u ovom području. Radi razvoja suradnje među zadrugarima na europskoj razini Europska je komisija 1998. godine osnovala Savjetodavni odbor za zadruge, udruge i zaklade (Commission Decision 98/215/EC of 13 March 1998 setting up a consultative committee for cooperatives, mutual societies, associations and foundations (CMAF) Official Journal L 080, 18/03/1998).

Do stupanja na snagu Zakona o štedno-kreditnim zadrugama (travanj 1998. godine) u Hrvatskoj je na snazi bio preuzeti Zakon o štedno-kreditnim organizacijama iz 1989. godine temeljem kojeg je bilo registrirano blizu 400 štedno-kreditnih zadruga i štedno-kreditnih službi.

U razdoblju od 1989. do 1998. godine u Hrvatskoj su se formirale, uvjetno rečeno, tri različite vrste štedno-kreditnih zadruga i to:

- obrtničke i poljoprivredne štedno-kreditne zadruge koje su zbog svoje dugogodišnje tradicije uglavnom bile nositelji pozitivnih reakcija na ukupnom tržištu;
- štedno-kreditne zadruge koje su pojedinci osnovali u svrhu legalnog plasiranja vlastitog novca po izuzetno visokim kamatnim stopama (koje su nerijetko iznosile i više od 10% mjesečno), što zbog nemogućnosti administrativnog ograničavanja visine kamatnih stopa nije bilo moguće nadzirati;
- štedno-kreditne zadruge ili štedno-kreditne službe, koje su osnovale pravne osobe. Te su zadruge često funkcionirale po principima prikupljanja štednje građana koja je najčešće služila za financiranje poslovanja trgovačkih društava.

Ocjenjujući gore navedeno razdoblje možemo reći da je tržište štedno-kreditnih zadruga u regulativnom smislu bilo apsolutno nedefinirano. Navedeno razdoblje karakterizira nestabilnost bankarskog sustava, tako da je efekt krize koji se mogao pojaviti među zadrugama, prijetio lančanom reakcijom čiju bi izravnu cijenu u najvećoj mjeri snosili štediše i sam sustav štedno-kreditnog zadrugarstva.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i tekuće potrebe hrvatskog financijskog sustava, donesen je Zakon o štedno-kreditnim zadrugama koji je definirao štedno-kreditne zadruge kao financijske institucije zatvorenog tipa u čijem poslovanju sudjeluju zadrugari prema načelu uzajamnosti, neposrednosti i dobrovoljnosti, čime se odredila i bitna razlika između banaka i štedionica, i štedno-kreditnih zadruga kao financijskih institucija.

Ministarstvo financija je zamislilo Zadruge kao financijske institucije kojima nije primarno ostvarivati dobit, nego razliku neophodnu za održavanje tekuće likvidnosti i solventnosti pri čemu će se unaprjeđivati poslovanje i poticati djelatnost zadrugara.

Prema istom Zakonu sve su postojeće Zadruge bile dužne do 31. 12. 1998. godine, organizirati i uskladiti svoje poslovanje i ukupni iznos zadružnih uloga s odredbama navedenog Zakona, te podnijeti Ministarstvu financija Zahtjev za izdavanje odobrenja za rad. Što zbog znatno restriktivnijeg zakona, što zbog pojačanog nadzora i sve manje prostora za lihvarenje, mnoge Zadruge nisu našle interes za usklađenje i poslovanje po novijim, strožim uvjetima na tržištu koje konačno postaje uređeno.

U zakonom propisanom roku zahtjev za dobivanje odobrenja za rad podnijelo je 179 zadruga, među kojima i nekoliko novoosnovanih Zadruga. U postupku usklađenja 101 zadruga dobila je odobrenje za rad Ministarstva financija, dok 78 zadruga nije dobilo odobrenje za rad, odnosno nalaze se u postupku likvidacije. Danas u Republici Hrvatskoj posluje 111 zadruga koje imaju odobrenje za rad Ministarstva financija.

U svibnju 1999. godine Ministarstvo financija donijelo je Odluku o sredstvima pričuve štedno-kreditnih zadruga, koja je na neizravan način utjecala na lančanu reakciju snižavanja kamatnih stopa u ovom dijelu financijskog sustava s nevjerojatnih 8-10% mjesečno tijekom 1997. i 1998. godine, na 1.5 – 2.5% tijekom 1999, 2000. i 2001. godine.

Gore navedene zadruge ukupno drže na računu sredstava pričuve oko 12 milijuna kuna izdvojenih temeljem depozita, zadružnih uloga i plasmana.

Ukupna aktiva štedno-kreditnih zadruga na dan 31.12.2000. iznosila je 766.492.000 kuna, štedni depoziti 657.000.000 kuna, zadružni udjeli oko 50.000.000 kuna dok su plasirana sredstva iznosila oko 600.000.000 kuna.

Regionalna rasprostranjenost štedno-kreditnih zadruga po županijama

Županija	Broj štedno-kreditnih zadruga
1. Zagrebačka	38
2. Krapinsko-zagorska	2
3. Sisačko-moslavačka	9
4. Karlovačka	2
5. Varaždinska	10
6. Koprivničko-križevačka	3
7. Bjelovarsko-bilogorska	0
8. Primorsko-goranska	6
9. Ličko-senjska	0
10. Virovitičko-podravska	2
11. Požeško-slavonska	1
12. Brodsko-posavska	7
13. Zadarska	1
14. Osječko-baranjska	8
15. Šibensko-kninska	1
16. Vukovarsko-srijemska	4
17. Splitsko-dalmatinska	5
18. Istarska županija	3
19. Dubrovačko-neretvanska	2
20. Međimurska	7

Iz svega prethodno navedenog može se izvući i temeljna ideja koja je omogućila opstanak štedno-kreditnim zadrugama, a koja se ogleda u činjenici da banke ili štedionice u Hrvatskoj često nemaju niti mogućnosti, niti interesa poslovno komunicirati s fizičkim osobama, u koje spadaju i obrtnici, prigodom rješavanja njihove kratkoročne nelikvidnosti ili pak prigodom odobravanja kratkoročnih pozajmica za razvoj poslovnih aktivnosti.

Iz tog razloga je štedno-kreditno zadrugarstvo i postavljeno na temeljima po kojima će oni zadrugari koji u određenom trenutku budu raspolagali sa slobodnim novčanim sredstvima biti u mogućnosti ista plasirati drugim zadrugarima koji u danom trenutku ta sredstva trebaju. Pri tome je dovoljno voditi računa, da sukladno tržišnim kretanjima, razlika između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa bude dostatna za financiranje tekućeg poslovanja i unaprjeđenja djelatnosti zadrugarstva.

2. OSNOVNA PITANJA KOJA SE ŽELE RIJEŠITI DONOŠENJEM ZAKONA

Praćenjem primjene Zakona o štedno-kreditnim zadrugama, Ministarstvo financija je uočilo nedostatke koje je potrebno riješiti donošenjem novoga Zakona koji će za cilj imati eliminiranje negativnih pojava oblika čitavoga sustava Zadruga, podizanje razine njihove profesionalnosti i poslovnosti, jačanje poslovne baze kako u novčanom, tako i u stručnom i tehničkom smislu, te upućivanje na međusobnu suradnju i razmjenu iskustava uz stručni nadzor Ministarstva financija.

Također smo mišljenja da je potrebno, budući da je proces selekcije Zadruga priveden kraju, najveći dio poslova usmjeriti k obavljanju kontinuiranog izravnog i neizravnog nadzora kako bi se eventualne pogreške u funkcioniranju sustava štedno-kreditnih zadruga svele na minimum.

II. OBRAZLOŽENJE KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O ŠTEDNO - KREDITNIM ZADRUGAMA

I OPĆE ODREDBE

Uz članak 1.

Ovim člankom uređuje se područje primjene zakona štedno-kreditnih zadruga. Ovlašt za zakonsko reguliranje navedenog područja proizlazi iz potrebe da se cjelokupno poslovanje štedno-kreditnih zadruga zakonski regulira na cjelovit način i prema standardima i regulativama Europske unije.

Uz članak 2.

Ovim člankom definira se štedno-kreditna zadruga kao financijska institucija zadrugara koja funkcionira prema načelu uzajamne pomoći, pri čemu unapređuju i zaštićuju svoj gospodarski interes u skladu s ovim Zakonom i statutom štedno-kreditne zadruge, čime se odredila i bitna razlika između banaka i štedionica i štedno-kreditnih zadruga kao financijskih institucija.

Uz članak 3.

Ovim člankom određuje se pravna osobnost koju štedno-kreditna zadruga stječe upisom u registar trgovačkog suda.

Uz članak 4.

U ovom članku određeno je da tvrtka štedno-kreditne zadruge mora sadržavati pojam "ŠKZ" u svom nazivu, a može ju koristiti u pravnom prometu, odnosno upisati u sudski registar samo pravna osoba koja je dobila odobrenje za rad od Ministarstva financija.

II OSNIVANJE ŠTEDNO-KREDITNE ZADRUGE

Uz članak 5.

Ovim člankom uređuje se osnivanje štedno-kreditnih zadruga obzirom na broj i strukturu osnivača, pri čemu štedno-kreditnu zadrugu može osnovati najmanje trideset poslovno sposobnih fizičkih osoba koje samostalnim radom obavljaju dopuštenu djelatnost, poljoprivrednika i građana.

Pravne osobe izuzete su iz popisa mogućih osnivača, ali im je u članku 10. omogućeno sudjelovanje u poslovanju štedno-kreditne zadruge na način da mogu svoja sredstva namjenski plasirati u štedno-kreditnu zadrugu.

Uz članak 6.

U stavku 1. ovog članka uređeno je osnivanje štedno-kreditne zadruge. Na osnivačkoj skupštini donosi se statut štedno-kreditne zadruge i druge odluke koje zajedno sa zapisnikom ovjerava javni bilježnik koji prisustvuje osnivačkoj skupštini.

Na osnivačkoj skupštini imenuje se upravitelj i članovi nadzornog odbora zadruge, a odluke se donose većinom glasova osnivača pri čemu broj zadružnih uloga ne utječe na broj glasova osnivača.

Uz članak 7.

U stavku 1. ovog članka taksativno su navedene odredbe od broja 1. do 14. koje mora sadržavati statut štedno-kreditne zadruge.

Uz članak 8.

Ovim člankom uređuje se stjecanje svojstva zadrugara, pojam i visina pojedinačnog zadružnog uloga koji se određuje statutom štedno-kreditne zadruge, zatim ravnopravnost zadrugara i sadržaj imenika zadrugara štedno-kreditne zadruge.

Uz članak 9.

Ovim člankom se propisuje najmanji (minimalni) iznos uplaćenih zadružnih uloga (100.000,00 kn) koji je potreban za osnivanje štedno-kreditne zadruge, a koji je preuzet iz važećeg Zakona o štedno-kreditnim zadrugama

Ovim Zakonom određeno je da zadružni ulozi moraju biti uplaćeni u novcu upravo zbog osiguranja načela ravnopravnosti zadrugara.

Stavkom 2. ovog članka određuje se da visina uplaćenih zadružnih uloga jednog zadrugara i s njim povezanih zadrugara u štedno-kreditnoj zadruzi koji ne smije biti veći od 10% ukupnog iznosa zadružnih uloga.

Pod povezanim zadrugarom smatraju se zadrugari koji su u krvnom srodstvu u prvoj liniji, a u pobočnoj liniji do prvog stupnja zaključno, te ako su braćni drugovi

Navedena odredba o povezanim zadrugarima je u Zakon uvedena radi osiguranja načela ravnopravnosti zadrugara, jer je u dosadašnjoj praksi bilo slučajeva da su štedno-kreditne zadruge osnivali zadrugari u krvnom srodstvu u prvoj liniji ili braćni drugovi koji su uplatili i više od 50 posto ukupnih zadružnih uloga.

Uz članak 10.

Ovim člankom uređuju se djelokrug rada štedno- kreditnih zadruga.

U stavku 1. ovog članka od broja 1.do 5. taksativno su navedeni poslovi koje štedno-kreditna zadruga može obavljati. Novi poslovi koje štedno-kreditna zadruga može obavljati prema ovom prijedlogu su: financijsko-knjigovodstvene i konzalting usluge za zadrugare, mjenjački poslovi za zadrugare i ulaganje slobodnih sredstava u vrijednosne papire Republike Hrvatske. Navedenim se htjelo omogućiti štedno-kreditnim zadrugama da svojim zadrugarima pruže više vrsta usluga od koristi i potreba zadrugara.

Stavkom 2. istog članka određeno je da štedno-kreditna zadruga može obavljati platni promet u zemlji za zadrugare na temelju ugovora sklopljenog s poslovnom bankom kod koje zadruga ima otvoren račun za redovito poslovanje. Da se izbjegnu bilo kakve nedoumice u ovom pogledu, poslovna banka koja štedno-kreditnoj zadruzi otvori račun za redovito poslovanje mora povjeriti toj štedno-kreditnoj zadruzi kao trećoj osobi, naravno ako ista izjavi da želi obavljati platni promet, obavljanje poslova platnog prometa za njezine zadrugare u svoje ime i za svoj račun.

Ovim Zakonom omogućeno je štedno-kreditnim zadrugama primanje kredita dobivenih u svrhu odobravanja namjenskih kredita svojim zadrugarima. Zadruge sada mogu primiti u depozit i kredit sredstva Hrvatske banke za obnovu i razvoj i drugih pravnih osoba (stavak 3.).

Uz članak 11.

Ovim člankom dano je ovlaštenje Ministarstvu financija da izda rješenje kojim se štedno-kreditnoj zadruzi odobrava rad i to u roku od šezdeset dana od dana podnošenja zahtjeva.

Uz članak 12.

Ovim člankom određuje se sadržaj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad štedno- kreditnoj zadruzi.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisani su slučajevi u kojima Ministarstvo financija ima zakonsko ovlaštenje za odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad štedno-kreditnoj zadruzi koji su taksativno navedeni u ovom članku, stavkom 1., u točkama od 1. do 3.

Pod kadrovskim uvjetima podrazumijevaju se uvjeti koje mora ispuniti upravitelj štedno-kreditne zadruge i zaposlenici u tijelima koje osnuje štedno kreditna zadruga temeljem odluke skupštine, a pod tehničkim uvjetima se smatraju minimalni tehnički uvjeti koje moraju ispunjavati štedno-kreditne zadruge za obavljanje financijske djelatnosti (Rješenje Ureda za gospodarstvo o zadovoljavanju minimalnih tehničkih uvjeta za obavljanje djelatnosti).

Uz članak 14.

Ovim člankom utvrđeni su razlozi kada Ministarstvo financija donosi rješenje o oduzimanju odobrenja za rad štedno-kreditnoj zadruzi, a koji su taksativno navedeni u stavku 1. točkama 1. do 6.

Od dana izvršnosti rješenja o oduzimanju odobrenja za rad štedno-kreditna zadruga ne smije započeti obavljanje novih poslova .

Na rješenje o oduzimanju odobrenja za rad žalba nije dozvoljena, ali se može pokrenuti upravni spor. Ova je odredba preuzeta iz važećeg Zakona o štedno-kreditnim zadrugama.

Uz članak 15.

Ovim člankom uređuje se podnošenje prijave za upis štedno-kreditne zadruge u registar trgovačkog suda koju štedno-kreditna zadruga može podnijeti tek po dobivanju rješenja kojim se odobrava rad.

III TIJELA ŠTEDNO-KREDITNE ZADRUGE I UPRAVLJANJE ŠTEDNO-KREDITNOM ZADRUGOM

Uz članak 16.

Ovim člankom definirana su tijela štedno-kreditne zadruge.

U stavku 1. ovog članka određeno je da su tijela štedno-kreditne zadruge: skupština, nadzorni odbor i upravitelj.

Zadugarima je ostavljena mogućnost da mogu osnovati i druga tijela ali na koje skupština zadruge ne može prenositi svoje ovlasti.

Uz članak 17.

Ovim člankom uređuje se skupština kao najviše tijelo štedno-kreditne zadruge, te sadržaj rada skupštine.

U stavku 3. ovog članka taksativno su od broja 1 do 9. navedeni poslovi koje obavlja skupština.

Na skupštini štedno-kreditne zadruge sastavlja se zapisnik kojega potpisuje zapisničar, predsjednik skupštine i najmanje dva ovjervitelja zapisnika (iz redova zadrugara). Iznimno ako se donose izmjene i dopune statuta tada zapisnik kao i odluku o izmjenama i dopunama statuta mora ovjeriti javni bilježnik, a za pravovaljanost odluke potrebno je 75% glasova prisutnih zadrugara ili njihovih predstavnika.

Uz članak 18.

Ovim člankom određuje se broj članova nadzornog odbora štedno-kreditne zadruge, kao i tko ne može biti član nadzornog odbora.

Ovaj članak u cijelosti je preuzet iz važećeg Zakona o štedno-kreditnim zadrugama.

Uz članak 19.

Ovim člankom određuju se ovlasti nadzornog odbora štedno-kreditne zadruge, a to su nadzor poslovanja, kontrola poslovne dokumentacije i suspenzija upravitelja štedno-kreditne zadruge.

Uz članak 20.

Ovim člankom određuju se ovlasti upravitelja štedno-kreditne zadruge, a to su vođenje poslova štedno-kreditne zadruge, zastupanje i predstavljanje u skladu s pozitivnim pravnim propisima.

Odredbe ovog članka u cijelosti su preuzete iz važećeg Zakona o štedno-kreditnim zadrugama.

Uz članak 21.

Ovim člankom određuju se uvjeti koje mora ispunjavati osoba koja može biti izabrana za upravitelja, a koji su taksativno navedeni u stavku 1. točke 1. do 3.

Za upravitelja može biti izabrana osoba koja nema odgovarajuću stručnu spremu u slučaju da je na toj dužnosti u štedno-kreditnoj zadruzi bila na dan stupanja na snagu ovog Zakona (stavak 2.) uz uvjet da četiri godine nakon stupanja na snagu ovog zakona upravitelj mora zadovoljiti uvjete iz stavka 1. Ako protekom tog roka upravitelj ne zadovolji uvjete iz stavka 1. skupština zadruge mora imenovati novog upravitelja.

Ovim člankom ograničava se i izbor za upravitelja osobi koja je bila upravitelj štedno-kreditne zadruge u kojoj je pokrenut postupak likvidacije zbog oduzimanja odobrenja za rad i osobi koja je bila član uprave trgovačkog društva nad kojim je otvoren stečaj u protekle tri godine od dana izbora za upravitelja.

IV POSLOVANJE ŠTEDNO-KREDITNE ZADRUGE

Uz članak 22.

Ovim člankom određen je način poslovanja štedno-kreditne zadruge tj. da je trajno sposobna ispunjavati sve svoje obveze.

Uz članak 23.

Ovim člankom uređuje se pokriće rizika iz poslovanja osnivanjem sredstava pričuve u visini i na način kako to propiše Ministar financija, te vođenje računa sredstava pričuve koji je štedno-kreditna zadruga dužna voditi u istoj poslovnoj banci u kojoj se vodi račun za redovno poslovanje (stavak 1., 2., 3. i 4.).

Uz članak 24.

Ovim člankom određuje se tko sudjeluje u raspodjeli ostvarene dobiti i mogućnost korištenja ostvarene dobiti za razvoj poslovanja štedno-kreditnih zadruga .

Potrebno je naglasiti da prilikom raspodjele dobiti među zadrugarima, zadrugari sudjeluju u raspodjeli ostvarene dobiti proporcionalno iznosu uplaćenih zadružnih uloga.

Skupština štedno-kreditne zadruge može odlučiti i da se dio dobiti koristi za poslovanje štedno-kreditne zadruge.

Za pokriće gubitka štedno-kreditna zadruga koristi obavezne pričuve, a ako iste nisu dozvoljen za pokriće gubitka iz poslovanja zadrugari sudjeluju u pokriću gubitka svojim zadružnim ulozima.

Uz članak 25.

Ovim člankom određuje se način na koji štedno-kreditna zadruga izvješćuje korisnike svojih usluga.

U stavku 1. ovog članka određeno je da je štedno-kreditna zadruga dužna obavijestiti bez naknade korisnika svoje usluge o stanju njegovog kreditnog i/ili depozitnog računa.

U stavku 2. istog članka propisano je ako su ugovorene promjenjive kamatne stope, tada je štedno-kreditna zadruga dužna obavijestiti korisnika o promjeni stopa, prije nego se one počnu primjenjivati putem javne obavijesti.

Uz članak 26.

Ovim člankom određuje se sadržaj općih uvjeta poslovanja i način njihovog isticanja.

Štedno-kreditne zadruge uz prethodno navedeno imaju obvezu isticanja na vidljivom mjestu da štedni ulazi nisu osigurani kod nadležne državne agencije. Za štedne uloge u štedno-kreditnoj zadruzi jamče zadrugari svojim zadružnim ulozima.

Opći uvjeti poslovanja štedno-kreditne zadruge navedeni su u stavku 4. ovog članka.

Uz članak 27.

Ovim člankom uređuje se mogućnost osnivanja podružnice štedno-kreditne zadruge, a na osnivanje podružnica štedno-kreditne zadruge primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima koje se odnose na podružnicu, no štedno-kreditna zadruga isto tako može osnovati i poslovnicu kao organizacijski oblik bez pravne sposobnosti. Štedno-kreditna zadruga može angažirati i povjerenika, odnosno vanjskog suradnika s kojim zaključuje ugovor. Opseg poslova i ovlasti povjerenika uređuje se statutom štedno-kreditne zadruge, s napomenom da ovlasti povjerenika nisu u rangu ovlasti koje bi imao prokurista, već manje.

Uz članak 28.

Ovim člankom određuje se mogućnost, uvjeti i način udruživanja štedno-kreditnih zadruga u savez štedno-kreditnih zadruga. Način upravljanja utvrđen je statutom, a na savez štedno-kreditnih zadruga primjenjuju se odredbe Zakona o štedno-kreditnim zadrugama.

Uz članak 29.

Ovim člankom određuje se rok i činjenice o kojima je štedno-kreditna zadruga dužna izvješćivati Ministarstvo financija, a koji su taksativno navedeni u stavku 1. točke 1. do 5.

Štedno-kreditna zadruga dužna je izvješćivati Ministarstvo financija i o svim činjenicama koje se upisuju u sudski registar i to u roku od petnaest dana od donošenja odluke o promjeni podataka.

Uz članak 30.

Ovim člankom određuje se što je poslovna tajna štedno-kreditne zadruge i način postupanja s poslovnom tajnom. Podaci koji se odnose na poslovnu tajnu mogu se priopćiti samo na pisani zahtjev suda ili radi zaštite interesa štedno-kreditne zadruge.

Uz članak 31.

Ovim člankom određuje se da se odredbe članka 30. ovog Zakona ne primjenjuju u slučaju kada Ministarstvo financija obavlja nadzor nad poslovanjem štedno-kreditne zadruge.

Uz članak 32.

Ovim člankom uređuje se način i sadržaj ugovaranja između štedno-kreditne zadruge i korisnika usluga – zadrugara. Pružanje pojedine usluge za koju je štedno-kreditna zadruga

dobila odobrenje za rad i koja je upisana u registar trgovačkog suda, definira se ugovorom u pisanoj formi iz kojeg su jasno vidljiva prava i obveze ugovorenih strana.

Uz članak 33.

Ovim člankom određuje se način vođenja poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije i ostalih financijskih izvješća koje u svom poslovanju moraju voditi štedno-kreditne zadruge i to na način koji u svakom trenutku omogućuje provjeru da li štedno-kreditne zadruge posluju u skladu s važećim propisima.

Uz članak 34.

Ovim člankom određuje se za štedno-kreditne zadruge obveza vođenja poslovne dokumentacije u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim računovodstvenim standardima. Budući da su štedno-kreditne zadruge definirane kao financijske institucije duže su voditi poslovnu knjige i temeljna financijska izvješća prema propisima za financijske institucije.

Uz članak 35.

Ovim člankom određuje se rok za dostavu financijska izvješća štedno-kreditnih zadruga.

V NADZOR POSLOVANJA ŠTEDNO-KREDITNIH ZADRUGA

Uz članak 36.

Ovim člankom određuje se da Ministarstvo financija obavlja nadzor nad poslovanjem štedno-kreditnih zadruga. Ministarstvo financija nadzire zakonitost poslovanja, ocjenjuje pravilnost poslovanja štedno-kreditne zadruge i nalaže mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti. Štedno-kreditna zadruga posluje do brisanja iz registra trgovačkog suda.

Uz članak 37.

Ovim člankom određuje se postupak nadzora tijekom kojeg ovlašteni službenici Ministarstva financija mogu zatražiti od štedno-kreditnih zadruga izvješća i informacije o svim pitanjima koja su važna za procjenu da li štedno-kreditna zadruga posluje u skladu sa zakonom. Ovlašteni službenici Ministarstva financija mogu od upravitelja ili zaposlenika štedno-kreditnih zadruga zatražiti izjavu o svim pitanjima iz sadržaja nadzora.

Uz članak 38.

Ovim člankom uređuje se način i mjesto izravnog nadzora kojeg obavljaju ovlašteni službenici Ministarstva financija u poslovnom prostoru štedno-kreditne zadruge.

Uz članak 39.

Ovim člankom određuju se obveze kojih se štedno-kreditne zadruge moraju pridržavati da bi omogućile nadzor poslovanja ovlaštenim službenicima Ministarstva financija, a to je omogućiti obavljanje nadzora poslovanja u svojim poslovnim prostorijama, omogućiti obavljanje nadzora poslovnih knjiga i poslovnih evidencija. Ukoliko je potrebno moraju ovlaštenim službenicima Ministarstva financija uručiti preslike poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije i poslovnih evidencija.

Uz članak 40.

Ovim člankom određuje se štedno-kreditnim zadrugama da moraju osigurati uvjete za neometano obavljanje nadzora i prisutnost osoba koje će surađivati s ovlaštenim službenicima

Ministarstva financija.

Uz članak 41.

Ovim člankom određuje se obveza sastavljanja zapisnika o obavljenom nadzoru kod štedno-kreditnih zadruga, koji se uručuje upravitelju i predsjedniku nadzornog odbora štedno-kreditne zadruge.

Na zapisnik o izvršenom nadzoru štedno-kreditna zadruga može podnijeti dokumentirane pismene primjedbe tijelu koje je nadzor obavilo u roku od deset dana od dana primitka zapisnika.

Uz članak 42.

Ovim člankom određeno je da Ministarstvo financija izdaje rješenje kojim se štedno-kreditnoj zadruzi može privremeno zabraniti rad i raspolaganje sredstvima na žiro-računu i drugim računima i to u slučajevima koji su taksativno navedeni u točkama 1. do 5. ovog članka.

Na navedeno rješenje štedno-kreditna zadruga ima pravo izjaviti žalbu Ministarstvu financija, ali žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Navedene odredbe preuzete su iz važećeg Zakona o štedno-kreditnim zadrugama.

VI LIKVIDACIJA I STEČAJ ŠTEDNO-KREDITNE ZADRUGE

Uz članak 43.

Ovim člankom određuje se postupak likvidacije štedno-kreditnih zadruga uz primjenu odredbi Zakona o trgovačkim društvima.

Uz članak 44.

Ovim člankom određuju se razlozi za pokretanje postupka likvidacije štedno-kreditne zadruge, a koji su taksativno navedeni u stavku 1. točke 1. do 4.

Ukoliko bi štedno-kreditnoj zadruzi bilo oduzeto odobrenje za rad, tada za likvidatora ne može biti imenovana osoba koja je bila upravitelj, kao ni član nadzornog odbora štedno-kreditne zadruge (stavak 3.)

Uz članak 45.

Ovim člankom određene su pravne odnosno financijske radnje koje štedno-kreditne zadruge u likvidaciji ne smiju obavljati.

Uz članak 46.

Ovim člankom određuje se primjena odredbi Stečajnog zakona u slučaju stečaja štedno-kreditnih zadruga.

VII KAZNENE ODREDBE

Uz članak 47.

Ovim člankom određeni su slučajevi kad štedno-kreditna zadruga čini prekršaj (taksativno navedeni u točkama 1. do 25.). U stavcima 2.,3. i 4. ovog članka za prekršaje iz stavka 1. propisane su novčane kazne za štedno-kreditne zadruge i odgovorne osobe.

VIII ZASTARA

Uz članak 48.

Ovim člankom propisan je rok zastare za pokretanje prekršajnog postupka koji prema odredbama ovog zakona zastarijeva za pet godina od dana kada zastara počinje teći, odnosno istekom godine u kojoj je prekršaj počinjen. Apsolutni rok za zastaru je deset godina računajući od dana kada je zastara počela prvi puta teći.

IX PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Uz članak 49.

Ovim člankom određen je datum do kojeg su štedno-kreditne zadruge dužne uskladiti svoje poslovanje i poslovnu dokumentaciju s ovim Zakonom, kao i rok za donošenje pod-zakonskih akata.

Uz članak 50.

Ovim člankom je propisan prestanak važenja Zakona o štedno-kreditnim zadrugama ("Narodne novine", broj 47/98 i 67/01).

Uz članak 51.

Ovim člankom propisan je dan stupanja na snagu ovog Zakona.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje Zakona o štedno-kreditnim zadrugama nije potrebno osigurati posebna sredstva u Državna proračunu.

IV. RAZLIKE IZMEĐU PREDLOŽENIH RJEŠENJA I RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA, TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU NASTALE

1. Prijedlozi i mišljenja saborskih odbora i zastupnika koje je predlagatelj prihvatio i koji su ugrađeni u konačni prijedlog zakona

Predlagatelj je prihvatio i u Konačni prijedlog zakona ugradio sljedeće prijedloge i mišljenja koji su izneseni u raspravi o Prijedlogu zakona u saborskim odborima i u prvom čitanju na sjednici Zastupničkog doma.

Primjedba Odbora za financije i državni proračun i Kluba zastupnika HDZ-a o nejasnoj definiciji štedno-kreditne zadruge i primjeni Zakona o zadrugama u tom slučaju, prihvaća se, te se stavak 2. briše iz teksta Konačnog prijedloga zakona o štedno-kreditnim zadrugama.

S obzirom na odredbe članka 2. Konačnog prijedloga zakona u kojem je štedno-kreditna zadruga definirana kao financijska institucija prihvaćen je stav da se na nju ne može primjenjivati Zakon o zadrugama u dijelu općih odredbi.

Prijedlog Kluba zastupnika SDP-a o potrebi ravnopravnog tretiranja zadrugara-osnivača i zadrugara koji naknadno pristupaju zadrugi, prihvaća se pa se zbog navedenoga, mijenja članak 6. stavak 1. na način da se riječi "i izjavu o njegovu prihvaćanju" zamjenjuju s riječima "kao i druge odluke".

Prihvaća se prijedlog Kluba zastupnika SDP-a o usklađenju terminologije u člancima 6. i 8., te se u Konačnom prijedlogu zakona koristi termin Izjava o prihvaćanju statuta štedno-kreditne zadruge.

Prihvaća se prijedlog Odbora za financije i državni proračun da se zadružni ulozi mogu ukamaćivati.

Prijedlog Odbora za zakonodavstvo, Kluba zastupnika HDZ-a i HSLS-a, te zastupnice Ljubica Lalić o smanjenju visine ukupnog zadružnog uloga sa 300.000,00 na 100.000,00 kuna u članku 9. predlagatelj je prihvatio.

Prihvaća se primjedba Kluba zastupnika SDP-a da se u članku 10. stavak 1., nadopuni točka 1. riječima "u domaćoj valuti".

Primjedba Odbora za zakonodavstvo da u članku 11. i 15. predlagatelj preispita opstojnost ponuđenog rješenja prema kojem nadležno ministarstvo daje odobrenje prvo za obavljanje djelatnosti, a potom i odobrenje za početak rada je prihvaćena i u tekst Konačnog prijedloga zakona upisuje se rješenje kojim se štedno-kreditnoj zadrugi odobrava rad umjesto rješenja kojim se odobrava obavljanje djelatnosti.

Primjedbu Odbora za zakonodavstvo uz članak 16. da se u stavku 2. izostavi da tijelo zadruge osnovano njezinim statutom može obavljati ovlasti skupštine zadruge predlagatelj je

djelomično prihvatio, te je u stavku 2. naglašeno da se na tako osnovana tijela ne mogu prenositi ovlasti koje ima skupština.

Prijedlog zastupnika Daria Vukića da se u članku 21. izmjeni stavak 2. na način da osoba koja je obavljala dužnosti upravitelja na dan stupanja na snagu ovog Zakona mora u roku tri godine zadovoljiti uvjete iz stavka 1. istog članka, djelomično je prihvaćen, s time da je predlagatelj predloženi rok od tri godine za stjecanje uvjeta iz stavka 1. točke 1. produžio na četiri godine, budući da vrlo malo čak i redovnih studenata završi dvogodišnji studij u roku od tri godine.

Primjedba Kluba zastupnika SDP-a na članak 27. koje se odnose na određivanje visine zatezne kamatne stope prihvaćen je te je cijeli članak brisan jer je u planu donošenje Zakona o kamatama kojim će biti regulirane i zatezne kamate.

2. Ostale razlike između predloženih rješenja u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona

Predlagatelj je naknadno ispravio tekst članka 9. stavak 2. na način da iznos zadružnog uloga jednog zadrugara i s njim povezanih zadrugara u štedno-kreditnoj zadruzi ne smije biti veći od 10% ukupnog iznosa zadružnih uloga, čime se zadrugarima omogućava sudjelovanje s 10% u ukupnom iznosu zadružnih uloga i nakon što se u budućnosti iznos ukupnih uloga poveća.

Uvidom u osnivačke akte već osnovanih štedno-kreditnih zadruga uočeno je da u velikom broju slučajeva manji broj zadrugara ima uplaćeno i do 80% od ukupnog iznosa zadružnih uloga prilikom osnivanja. Iako takova raspodjela zadružnih uloga nije suprotna odredbama zakona smatramo da je to protivno biti štedno-kreditne zadruge kao financijske institucije zadrugara u čijem poslovanju sudjeluje svaki zadrugar prema načelu uzajamne pomoći, jer bi se iz takvog omjera zadružnih uloga moglo zaključiti da je djelatnost te štedno-kreditne zadruge usmjerena na stjecanje dobiti za zadrugare koji imaju najveći ulog. Zbog toga je predlagatelj, da bi izbjegao takove pojave, ograničio iznos zadružnog uloga jednog zadrugara i s njime povezanih zadrugara do najviše 10% iznosa ukupnog zadružnog uloga.

Nadopunjena je u članku 10. stavak 1. točka 4. s riječima "uz osiguranje podataka o identitetu nalagodavca za obavljene transakcije" čime je predlagatelj želio osigurati da štedno-kreditna zadruga zaista obavlja mjenjačke poslove isključivo za svoje zadrugare, a ne da mjenjačnicu otvara za široki krug korisnika. Time je pojašnjena namjera predlagatelja i riješena nedoumica zastupnika da li štedno-kreditna zadruga može obavljati mjenjačke poslove u mjenjačnici za ne-zadrugare.

U skladu s primjedbom Odbora za zakonodavstvo na članke 11. i 15. predlagatelj je izvršio korekciju u članku 14. stavak 1. točke 6. na način da sada glasi "ako obavlja djelatnost za koju nema odobrenje za rad od Ministarstva financija".

U članku 24. stavak 1. predlagatelj je radi postizanja jasnoće odredbe izmijenio formulaciju stavka tako da sada glasi "Zadrugari štedno-kreditne zadruge sudjeluju u raspodjeli ostvarene dobiti proporcionalno iznosu uplaćenih zadružnih uloga".

Predlagatelj je u članku 37. Prijedloga zakona o štedno-kreditnim zadrugama, sada članak 36. Konačnog prijedloga zakona, dodao novi stavak 3. radi pojašnjenja nadležnosti i

uloga Ministarstva financija u slučaju međusobnih sporova štedno-kreditne zadruge i zadrugara.

Predlagatelj u članku 43. Prijedloga zakona, sada članak 42. stavku 1. točka 5. Konačnog prijedloga zakona briše u tekst u nastavku iza riječi Ministarstva financija, iz razloga što Ministarstvo financija osim rješenja o otklanjanju utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti izdaje i rješenje o oduzimanju odobrenja za rad u kojem nalaže štedno-kreditnoj zadruzi poduzimanje određenih radnji.

U članku 45. Prijedloga zakona, sada članak 44. stavku 1. točka 1. Konačnog prijedloga zakona predlagatelj je ispravio riječ "osnivača" u riječ "zadrugara".

Predlagatelj je nadopunio odredbu članka 46. Prijedloga zakona, sada članak 45. stavak 1. Konačnog prijedloga zakona i dodao odredbu kojom štedno-kreditna zadruga u postupku likvidacije ne može obavljati, osim navedenih, ni mjenjačke poslove.

U članku 48. Prijedloga zakona, a sada članak 47. stavak 1. Konačnog prijedloga zakona predlagatelj je nadopunio točku 3. riječima " i/ili ako poslove obavlja suprotno odredbama ovog Zakona" i izbrisalo riječi "Ministarstvo financija".

Tekst članka 49. Prijedloga zakona briše se sukladno prihvaćenim prijedlozima o smanjenju visine ukupnog zadružnog uloga na 100.000,00 kuna, a ubacuje se tekst koji se odnosi na reguliranje rokova zastare koji je u Prijedlogu zakona predlagatelj propustio uključiti.

Radi ispravke propusta u tekst Konačnog prijedloga zakona uvrštava se glava VIII. Zastara s pripadajućim člankom 48., dok glava VIII. Prijedloga zakona postaje glava IX. Konačnog prijedloga zakona.

Sukladno preporuci Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske sadržaj članka 50. Prijedloga zakona o štedno-kreditnim zadrugama je preformuliran u Konačnom prijedlogu zakona u tri zasebna članka tako da se jasnije odrede koje su prijelazne, a koje završne norme.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJI NISU PRIHVAĆENI I RAZLOZI ZA TO

Predlagatelj nije prihvatio primjedbu Odbora za financije i državni proračun, Kluba zastupnika HSS-a, HDZ-a i HSLs-a, te zastupnice Ljubice Lalić, da se pravnim osobama omogući svojstvo zadrugara jer se prema dosadašnjim iskustvima pokazalo da to nije najbolje rješenje. Međutim, predlagatelj je u članku 10. predvidio sudjelovanje pravnih osoba u poslovanju štedno-kreditne zadruge na način da pravna osoba može svoja sredstva namjenski plasirati u štedno-kreditnu zadrugu radi odobravanja namjenskih kredita zadrugarima.

Nije prihvaćen prijedlog Kluba zastupnika HSLs-a o smanjenju broja osnivača iz razloga što je navedena odredba preuzeta iz dosadašnjeg zakona i u dosadašnjoj praksi nije bila prepreka kod osnivanja štedno-kreditnih zadruga.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog Odbora za zakonodavstvo da, u članku 5. Prijedloga zakona, nije nužno nabranjanje pojedinih osnivača iz razloga što je predlagatelj želio naglasiti razliku između poslovno sposobne fizičke osobe – građana i fizičke osobe koja obavlja registriranu samostalnu dopuštenu djelatnost, te poljoprivrednika.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog Odbora za financije i državni proračun u članku 10. stavak 1. kojim bi se štedno-kreditnim zadrugama osiguralo vođenje tekućih i žiro računa zadrugara, te obavljanje platnog prometa u zemlji za zadrugare, iz razloga što je štedno-kreditnim zadrugama u stavku 2. ovoga članka omogućeno obavljanje platnog prometa u zemlji za zadrugare temeljem ugovora sklopljenog s bankom kod koje štedno-kreditna zadruga ima otvoren račun za redovno poslovanje.

Kako je u Zakonu o platnom prometu u zemlji ("Narodne novine" broj 117/01) člankom 3. propisano što se sve smatra poslovima platnog prometa (otvaranje i vođenje računa sudionika, vođenje registra računa sudionika, primitak i provjera ispravnosti naloga za plaćanje, obrada podataka iz naloga za plaćanje, itd.), a u članku 5. istog zakona propisano je da banka na temelju ugovora, može povjeriti drugoj instituciji obavljanje svih ili pojedinih poslova platnog prometa u njezino ime i za njezin račun, smatramo da ovdje nije potrebno navoditi samo neke od poslova koji se smatraju poslovima platnog prometa.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog Odbora za zakonodavstvo i zastupnice Ljubice Lalić da štedno-kreditne zadruge samostalno obavljaju platni promet za zadrugare.

Zakonom o platnom prometu u zemlji je u članku 4. regulirano tko su nosioci platnog prometa. Štedno-kreditne zadruge mogu obavljati poslove platnog prometa sukladno članku 5. Zakona o platnom prometu, a isto se naglašava i prvom rečenicom članka 10. stavak 2.

Dosadašnji često spominjani članak 9. važećeg Zakona o štedno-kreditnim zadrugama također je imao uporište u Zakonu o platnom prometu u zemlji. Naime, članak 5. stavak 1. ranijeg Zakona o platnom prometu u zemlji ("Narodne novine" 28/93) glasio je: "Ovlaštene organizacije za obavljanje platnog prometa jesu Narodna banka Hrvatske, Zavod za platni promet banke, štedionice i druge štedno-kreditne organizacije, te Hrvatska pošta i telekomunikacije.". Izmjenama i dopunama navedenog Zakona ("Narodne novine" 23/99) riječi "štedno-kreditne organizacije" mijenjaju se u "štedno-kreditne zadruge". Prema tome, štedno-kreditne zadruge nemaju, u osnovi, pravo obavljati poslove platnog prometa temeljem članka 9. važećeg Zakona o štedno-kreditnim zadrugama, nego temeljem te mogućnosti navedene u Zakonu o platnom prometu u zemlji koji propisuje obavljanje platnog prometa. Osim toga, to i nije obavljanje platnog prometa u punom obliku, s obzirom da štedno-kreditna zadruga nije bila samostalna sudionica jer se sredstva na njezinom žiro računu nisu uključivala u depozit HNB-a, već u depozit određene poslovne banke s kojom je štedno-kreditna zadruga imala zaključen ugovor o depozitu. Eventualnom blokadom žiro računa banke sukladno članku 25. tadašnjeg Zakona o platnom prometu u zemlji, bila su blokirana sredstva i na žiro-računima svih deponenata pa tako i štedno-kreditnih zadruga, a onda posredno i sredstva na računima zadrugara-obrtnika koja su se vodila u štedno-kreditnoj zadruzi. Nadalje, dio zadrugara-obrtnika koji je imao potrebu za ispostavljanjem određenih instrumenata osiguranja plaćanja kao što su bili akceptni nalozi, barirani čekovi i sl., iste nisu mogli dobiti od svoje štedno-kreditne zadruge, te je taj dio zadrugara-obrtnika otvarao drugi račun u tadašnjem Zavodu za platni promet, a ti su računi bili uključeni u depozit neke poslovne banke, a ne u depozit štedno-kreditne zadruge.

Slijedom svega navedenog, sadašnje rješenje predloženo u članku 10. stavak 2. gotovo je nalik dosadašnjem načinu obavljanja platnog prometa od strane štedno-kreditne zadruge. Izuzev činjenice da će se sredstva na žiro-računu zadrugara voditi direktno u depozitu poslovne banke, gdje su se do sada uključivala posredno, te činjenice da će štedno-kreditne zadruge imati ugovor sa svojom poslovnom bankom, a ne sa Zavodom za platni promet, odnosno Financijskom agencijom, sve na predloženi način, pogotovo za zadrugare-obrtnike, ostaje gotovo isto.

Predlagatelj je ipak unio jednu gotovo neprimjetnu, ali važnu, izmjenu u članku 10. stavak 2. time što je riječ "može" zamijenio s riječi "mora". Naime, stavak glasi: "poslovna banka koja štedno-kreditnoj zadruzi otvori račun za redovito poslovanje **mora** temeljem ugovora povjeriti štedno-kreditnoj zadruzi, kao trećoj osobi, ako ista izjavi da želi obavljati platni promet, obavljanje poslova platnog prometa za njezine zadrugare, a u ime i za račun banke". To znači da ako poslovna banka ne želi povjeriti poslove platnog prometa štedno-kreditnoj zadruzi koja izjavi da to želi obavljati, ne može toj štedno-kreditnoj zadruzi otvoriti ni račun za redovito poslovanje. Predlagatelj smatra da će na ovaj način štedno-kreditne zadruge, s obzirom na ukupan potencijal, uspjeti naći određen broj poslovnih banaka koje će biti zainteresirane da im povjere obavljanja platnog prometa za njihove zadrugare, samim time i svoje štediše.

Predlagatelj ne prihvaća prijedlog Odbora za financije i državni proračun da štedno-kreditna zadruga obavlja poslove posredovanja i zastupanja u prodaji polica osiguranja sukladno odredbama zakona kojima se to regulira.

Naime, poslovi posredovanja i zastupanja u osiguranju, kao i uvjeti za obavljanje istih, propisani su Zakonom o posredovanju i zastupanju u osiguranju.

Odrednice Zakona definiraju posredovanje u osiguranju kao poslove koji se odnose na sklapanje ugovora o osiguranju ili reosiguranju na temelju pisanog naloga budućeg ugovaratelja osiguranja ili reosiguranja i mogu ih kao jedinu djelatnost obavljati samo trgovačka društva osnovana kao dionička društva ili društva s ograničenom odgovornošću koja ispunjavaju uvjete propisane Zakonom

Zastupanje u osiguranju jesu poslovi u svezi sa sklapanjem ugovora o osiguranju ili reosiguranju koje na temelju ugovora o zastupanju mogu obavljati pravne ili fizičke osobe u ime i za račun osiguravatelja ili reosiguravatelja, i to kao jedinu djelatnost.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog Odbora za zakonodavstvo da se u članku 24. nadopuni stavak 1. s tekstem u smislu raspodjele dobiti i u odnosu na broj zadružnih udjela, jer je iz visine uplaćenih zadružnih uloga vidljiv i njihov broj. Međutim, predlagatelj mijenja formulaciju stavka 1. ovog članka na način da glasi "Zadrugari štedno-kreditne zadruge sudjeluju u raspodjeli ostvarene dobiti proporcionalno iznosu uplaćenih zadružnih uloga" radi jasnoće odredbe.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog Kluba zastupnika SDP-a o isticanju efektivne kamatne stope umjesto nominalne godišnje kamatne stope u članku 26. Prijedloga zakona kao što je to propisano za banke, što smatramo nepotrebnim jer zadrugari ili njihovi predstavnici ravnopravno odlučuju o visinama kamatnih stopa i naknada na skupštini štedno-kreditne zadruge.

Predlagatelj ne prihvaća prijedlog zastupnika Daria Vukića i Odbora za zakonodavstvo da povjerenik iz članka 28. Prijedloga zakona, a sada članak 27. Konačnog prijedloga zakona, ispunjava uvjete iz članka 21. stavak 1., te o ovlastima koje može imati prokurista zadruge. Na povjerenika zadruge ne moraju se primjenjivati odredbe članka 21. stavak 1. iz razloga što povjerenik ne zastupa zadrugu, već za zadrugu obavlja određene poslove, te je u stvarnosti on vanjski suradnik štedno-kreditne zadruge. Povjerenik se ne smatra prokuristom jer nema ovlasti za samostalno odlučivanje.

Predlagatelj ne prihvaća primjedbu zastupnika Daria Vukića o nadopuni članka 37. Prijedloga zakona, a sada članak 36. stavak 1. Konačnog prijedloga zakona, gdje bi

Ministarstvo financija trebalo obavljati nadzor štedno-kreditne zadruge najmanje jednom godišnje, te primjedbu Kluba zastupnika SDP-a o dnevnim i tjednim kontrolama, iz razloga što Ministarstvo financija obavlja direktan i naknadni nadzor poslovanja štedno-kreditnih zadruga sukladno svojim planovima i mogućnostima.